ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ АБО ПОВ'ЯЗАНІ З КОРУПЦІЄЮ ПРАВО - ПОРУШЕННЯ ТА УСУНЕННЯ ЇХ НАСЛІДКІВ

Законом України “ Про запобігання корупції ” передбачена відповідальність осіб, зазначених в ч.1 ст. 3 Закону, за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення (ст. 65)

За вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень особи притягуються до таких видів юридичної відповідальності:

КРИМІНАЛЬНОЇ

(перелік у ст. 45 КК України)

ДИСЦИПЛІНАРНОЇ

(ч. 2 ст. 65 Закону України “ Про запобігання корупції ”)

АДМІНІСТРАТИВНОЇ

(Глава 13-А Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) «Адміністративні правопорушення, пов’язані з корупцією»)

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ

(За правилами ЦК України у разі заподіяння моральної чи матеріальної шкоди)

ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища
- (стаття 22 Закону);
- -обмеження щодо одержання подарунка (стаття 23 Закону);
- -обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності
- (стаття 25 Закону);
- обмеження після припинення діяльності, пов’язаної з виконанням функцій
- держави, місцевого самоврядування (стаття 26 Закону);
- -обмеження спільної роботи близьких осіб (стаття 27 Закону);
- -запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 28 Закону);
- -порушення правил етичної поведінки (статті 38–44 Закону);
- -недотримання вимог щодо організації проведення спеціальної перевірки
- (статті 56–58 Закону);
- -непроведення службового розслідування стосовно особи, яка вчинила
- корупційне або пов’язане з корупцією правопорушення (стаття 65 Закону);
- -недотримання вимог щодо незаконних актів та правочинів (стаття 67 Закону).

- Недотримання вимог статті 53 Закону України «Про запобігання корупції»:
- -розголошення інформації про викривача;
- -відсутність умов для повідомлень про порушення вимог Закону іншою
- особою, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби
- електронного зв’язку.

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

- Цивільно-правова відповідальність за вчинення корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень настає відповідно до Цивільного кодексу України у разі, коли вони призвели до негативних цивільно-правових наслідків (заподіяння матеріальної чи моральної шкоди).
- Питання щодо притягнення державного службовця та посадової особи місцевого самоврядування до цивільно-правової відповідальності за корупційні правопорушення вирішується у судовому порядку.

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Відповідно до глави 13-А «Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією» Кодексу України про адміністративні правопорушення, адміністративна відповідальність передбачена за:

- **порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 172-4);**
- **порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172-5);**
- **порушення вимог фінансового контролю (стаття 172-6); -порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172-7);**
- **незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (стаття 172-8);**
- **невжиття заходів щодо протидії корупції (стаття 172-9).**

- **Згідно зі статтею 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення, протоколи у справах про адміністративні правопорушення, що передбачені статтями 172-4 – 172-9, мають право складати уповноважені на те посадові особи Національної поліції України та Національного агентства з питань запобігання корупції.**

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Коло корупційних злочинів законодавець умовно поділив на 2 групи. До першої групи належать:

- **привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України);**
- **викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем (ст. 262 КК України);**
- **викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 308 КК України);**
- **викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 312 КК України);**
- **викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням (ст. 313 КК України);**
- **порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ст. 320 КК України);**
- **викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження (ст. 357 КК України);**
- **викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 410 КК України).**

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Другу групу кримінально-караних діянь, що віднесені до корупційних становлять уже власне корупційні злочини, які винятково містять в собі протиправну корупційну складову:

- **нецільове використання бюджетних коштів, здійснення видатків бюджету чи надання кредитів з бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням (ст. 210 КК України);**
- **підкуп працівника підприємства, установи чи організації (ст. 354 КК України);**
- **зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України);**
- **зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 364-1 КК України);**
- **зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги (ст. 365-2 КК України);**
- **прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України);**
- **незаконне збагачення (ст. 368-2 КК України);**
- **підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 368-3 КК України);**
- **підкуп особи, яка надає публічні послуги (ст. 368-4 КК України);**
- **пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України);**
- **зловживання впливом (ст. 369-2 КК України).**

Якщо до особи, що вчинила корупційне правопорушення або правопорушення пов'язане з корупцією, судом не застосовано покарання або не накладено стягнення –

вона підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку

За результатамии виявлення причин та умов корупційних правопорушень

Суб'єкт у сфері протидії корупції

НАЗК

Подання

Припис

Рішення керівника органу, підприємства, установи, організації, в якому працює особа, що вчинила порушення

Проводиться внутрішня службова перевірка

Обмеження щодо заборони особі, звільненій з посади за скоєне правопорушення, займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави

встановлюється виключно за вмотивованим рішенням суду

Особа, якій повідомлено про підозру у вчиненні нею злочину у сфері службової діяльності

підлягає відстороненню від виконання повноважень на посаді в порядку, визначену законом

Особа, щодо якої складено протокол про адмінправопорушення, пов'язане з корупцією

може бути відсторонена від виконання службових повноважень за рішенням керівника органу, до закінчення розгляду справи судом

У разі закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, у зв'язку з відсутністю події або складу правопорушення

особі, відстороненій від виконання службових повноважень

відшкодовується середній заробіток за час вимушеного прогулу, пов'язаного з таким відстороненням

Особа, яка вчинила відповідне корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення

ВІДШКОДОВУЄ:

Збитки, шкоду завдані державі внаслідок протиправних дій

Нормативно-правові акти, рішення, видані з порушенням вимог Закону України “ Про запобігання корупції ” (ст. 67)

підлягають скасуванню органом (посадовою особою), уповноваженою на прийняття чи скасування відповідних актів, рішень

можуть бути визнані незаконними в судовому порядку за заявою заінтересованої фізичної особи, юридичної особи,прокурора, НАЗК, органу влади, місцевого самоврядування

Протягом 3 робочих днів копію прийнятого рішення орган або посадова особа надсилає до НАЗК

Збитки, шкода, завдані фізичній або юридичній особі відшкодовуються з Державного бюджету України, з правом зворотної вимоги (регресу) до особи, яка завдала збитків (стаття 68)

Кошти та інше майно, одержані внаслідок корупційного правопорушення – підлягають конфіскації або спеціальній конфіскації за рішенням суду (стаття 69)